

تبیین مبنا و شرایط مطالبه خسارت تأخیر تادیه، در فقه و حقوق موضوعه ایران و کنوانسیون بیع بین‌المللی ۱۹۸۰

مهدی فلاح^۱، نرجس قادری^۲

^۱ استادیار گروه حقوق، دانشگاه آزاد اسلامی آیت الله آملی، مازندران، ایران

^۲ دانشجوی دکتری حقوق خصوصی، دانشگاه آزاد اسلامی آیت الله آملی، مازندران، ایران

چکیده

با بررسی قوانین حاکم بر روابط معاملی افراد به‌ویژه قانون مدنی و تجارت چنین به دست می‌آید که از حیث قانونی حقوق ایران حاوی احکامی است که علاوه بر مجاز دانستن طرف قرارداد، برای پیش‌بینی این‌گونه خسارت به‌صورت ارادی و قراردادی خود قوانین چنین ضمانت‌اجراهایی را تصریح کردند. به‌عنوان نمونه می‌توان به اصل آزادی قراردادی مندرج در ماده ۱۰ قانون مدنی و حکم آخر ماده ۲۱۹ مبنی بر لازم‌الوفای بودن قراردادهای خصوصی اشاره کرد. از سوی دیگر بعضی مواد قانون مدنی به‌عنوان مثال مواد ۲۳۰ و ۲۲۱ از قانون مدنی تأکید می‌کند. اشخاص آزادانه می‌توانند خسارات قابل مطالبه را تعیین نمایند که در این صورت محکمه از هرگونه مداخله در روابط ایشان ممنوع می‌باشد. وجود تورم‌ها و از دست دادن فرصت‌ها و عوامل دیگر، باعث شده است که «تأخیر تادیه» موجب وارد شدن خساراتی به افراد شود. موضوع این پژوهش «تبیین مبنا و شرایط مطالبه خسارت تأخیر تادیه، در فقه و حقوق موضوعه ایران و کنوانسیون بیع بین‌المللی ۱۹۸۰» مورد بررسی قرار گرفته است. نظر به اهمیت کنوانسیون سازمان ملل راجع به قراردادهای بیع بین‌المللی کالا مورخ ۱۹۸۰ که بسیاری از کشورهای جهان آن را پذیرفته‌اند و یکی از اسناد مهم حقوق بازرگانی بین‌المللی به شمار می‌آید و با توجه به این‌که مسئله الحاق ایران به این کنوانسیون (پذیرش مواد ۹۸ و کنوانسیون ۹۸) از مسائل روز است. به نظر می‌رسد الحاق ایران به کنوانسیون از نظر سیاسی و اقتصادی به سود کشور است، زیرا موجب گسترش اعتبار بین‌المللی ایران و حضور بیشتر کشور ما در صحنه تجارت جهانی و در نتیجه توسعه اقتصادی کشور خواهد بود.

واژه‌های کلیدی: خسارت تأخیر تادیه، ضرر، جبران خسارت، بیع بین‌المللی.

مطالعات علوم سیاسی، حقوق و فقه

دوره ۴، شماره ۱/۲، بهار ۱۳۹۷، صفحات ۱۰۸-۱۰۱